

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΙΔΙΟΧΤΗΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ : ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ,
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΚΔΟΣΗ ΑΘΗΝΑΓΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ ΣΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.

ΧΡΟΝΙΑ ΙΗ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Β')

ΑΡΙΘ. 745 (ΦΥΛ. 6)

Πέμπτη, 30 Σεπτεμβρίου 1921

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ: Στόν 'Ιδα.—Στόν Πάνο Ταγκόπουλο.
ΧΡ. ΒΟΣΠΟΡΙΤΣΙΑ: Μιά εικόνα τῆς Πόλης.
ΔΗΜ. Α. ΚΛΟΥΒΑΣ: 'Αρρες
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Η δεύτερη ἀνοιξη (συνέχεια)
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ: Στό γραφείο.
Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα και Πράγματα.
ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ: Ποιήματα
ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΙΝΗΣ: Στίχοι.
ΜΙΛΤΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ: 'Οπτασίες.
Γ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ: Θάνατοι.—'Υμέναιοι.
ΦΩΦΩ Ε. ΒΙΘΥΝΟΥ: Γ'ελώ;!!...
ΣΜΟΛΚΑ: Οί δυό.—Στό περιβόλι.

Ξένη φιλολογία.—Χωρίς γραμματόσημο κλπ. κλπ

ΥΣΤΕΡ' ΑΠΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΑΣ με τὸ «'Αθηναϊκὸ Βιβλιοπωλεῖο», ἀποφασίστηκε ὁ «*Νουμάς*» νὰ βγαίνει, ἀπὸ τῆς 10 τοῦ ἐρχόμενου Ὀκτώβρη, ἀπὸ τοὺς ταχτικοὺς συντάκτες του καὶ ἀπὸ ἄλλους λογοτέχνες πού θὰ συνεργαστοῦνε γιὰ νὰν τοῦ δώσουνε μορφὴ καθαρῶς λογοτεχνική, ἀποκλείοντας τὴν πολιτικὴ δλότεια ἀπὸ τῆς στήλης του.

Ὁ «*ΝΟΥΜΑΣ*» θὰ βγαίνει ταχτικά στὴν 1 καὶ στῆς 15 κάθε μῆνα, σὲ χαρτί καλὸ, με 16 δίστηλες πυκνοτυπωμένες σελίδες καὶ με τετρασέλιδο χρωματιστὸ ἐξώφυλλο.

Ὁ «*ΝΟΥΜΑΣ*» δὲ θὰ πουλιέται πιά φύλλο φύλλο μὰ θὰ στέλνεται μοναχὰ στὴς συντρομητές του πού θάναν χρονιάτικοι, ἐξάμηνοι καὶ τρίμηνοι.

Οἱ συντρομὲς θάναν γιὰ τὸ 'Εσωτερικὸ	{ Χρονιάτικες Δραχ. 30 'Εξάμηνες > 15 Τρίμηνες > 8
Καὶ γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ.....	

Ὁρος ἀπαράβατος ἡ *προπληρωμὴ*. Τὸ φύλλο δὲ θὰ στέλνεται *χάρισμα* σὲ κανένα.

Ὅσοι ἔχουνε *προπληρώσει* τὴ συντρομὴ τους στὸ «'Αθηναϊκὸ βιβλιοπωλεῖο» θὰ παίρνουν τὸ φύλλο ὅσο ποιὸ νὰ τελιώσει ἡ συντρομὴ τους. Οἱ καινούργοι, πού θέλουνε νὰ γραφτοῦνε ἀπὸ τὴν 1η τοῦ Ὀκτώβρη, παρακαλοῦμε νὰ στέλουν τὴ συντρομὴ τους με καθαρογραμμένη τὴ διεύθυνσή τους, στόν κ. Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟ, Poste Restante, 'Εξωτερικοῦ—'Αθήνα.

Σὲ κατοπινὸ φύλλο θὰ ὀρίσουμε τῆς μεταρρυθμίσεις πού θὰ γίνουνε στὴν ὕλη κτλ. κτλ.

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ «*Νουμά*»: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ

ΦΕΙΔΙΟΥ 3

- Τα μαθήματα ήρχισαν.
— Αι έγγραφαι συνεχίζονται.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ :

- Καθ. **Μανώλης Καλομοίρης**, άνώτερα θεωρητικά.
» **Διονύσιος Δαυράγκας**, καλλιτεχνική διεύθυν-
σις Μελοδραματικής Σχολής.
» **Νίνα Φωτιά**, Μονοψάλ.
» **Τόνυ Σούλτσε**, Βιολί.
» **Αύρα Θεοδοωροπούλου**, Πιάνο.
» **Κούλα Παπαδιαμαντοπούλου**, Πιάνο.
» **Λήδα Εύλαμπίου-Βωτιέ**, Πιάνο.
» **Ήβη Πανᾶ**, Πιάνο.
» **Δέλα Δέλη**, »
» **Θησεύς Πίνδιος**, Πιάνο.
» **Χαρίκλεια Καλομοίρη**, Πιάνο.
» **Έβελ Μίχα**, Πιάνο.
» **Εδύχιος Βονασέρας**, Δραματική.
» **Θεώνη Δρακοπούλου**, Απαγγελία.

- | | |
|-----------------------------|---------------------------|
| Διδάσ. Άλφ. Πρεστρώ | Διδάσ. Μ. Βλαστάρη |
| » Τ. Καστριώτου | » Γ. Δομπιάνκο |
| » Τζ. Μαρκέττου | » Σ. Παπασωτηρίου |
| » Σ. Σηρέλλης | » Χ. Κυριαζή |
| » Ι. Χέλμη | » Ι. Αναργύρου |
| » Τ. Παράσχου | » Α. Στεκούλη |
| » Κ. Κόκκινου | » Α. Κονδύλη |
| » Α. Κωνσταντίνου | » Σ. Κινοπούλου |
| » Ι. Αναργύρου | » Α. Σαθακοπούλου |
| » Κ. Κουμποτσιπούλου | » Α. Χάλης |

Ἐπίσης ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ήρχισαν καὶ αἱ
έγγραφαι εἰς τὸ νεοϊδρυθέν Παράρτημα Πειραιῶς
ὁδὸς Καραϊσκού 159.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ὁ-
δείου, Φειδίου 3.

ΛΑΘΙΑ

Στὸ περασμένο φύλλο ἔμειναν μερικὰ λάθια στὰ
τραγουδία τοῦ κ. Κονεμένου. Τὰ διορθώνουμε ἐδῶ.

1ο. Ὁ τίτλος «*Στὴ μόνη μου ἀγάπη*» νὰ διορ-
θωθεῖ: «*Στὴ μιά μου ἀγάπη*».

2ο. Στὸ ἴδιο τραγούδι ἀντὶ D'aburd le coedu
νὰ γραφεῖ D'abord le coeur.

3ο. Στὸ δεύτερο στίχο τοῦ ἴδιου τραγουδιοῦ,
ἀντὶ δόλια νὰ γραφεῖ δόλῃα.

ΟΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΣΕ

εἶναι τὸ ἀριστούργημα τοῦ μεγάλου Νορβηγοῦ
μυθιστοριογράφου

ΓΙΟΧΑΝ ΜΠΟΓΕΡ

ἀριστοτεχνικὰ μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Οἰκονομίδη,
ἀρχισυντάχτη τοῦ «Ἐθνους».

Εἶναι ἐφάμιλλο μὲ τὴν «Πεῖνα» τοῦ Κνουτ Χάιμσον,
εἶναι μεταφρασμένο σὲ ὅλες τὶς γλώσσες τοῦ κόσμου.
εἶναι ὀνομαστὸ γιὰ τὴ μεγάλη πρωτοτυπία του.

Ο ΑΝΤΡΕΑΣ ΜΠΕΡΓΚΕΤ

ὁ ἥρωας τοῦ ἔργου

Εἶναι ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τῆς ἐποχῆς μας.
εἶναι ὁ ἀσυνάρτητος ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνα μας.
εἶναι ὁ καλλιτεχνικὸς ἀγύρτης τοῦ κόσμου μας.
εἶναι ὁ περιέργος ἡδονιστὴς τῆς ζωῆς μας.

Ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Χ. ΓΑΝΙΑΡΗ & Σίας

καὶ πωλιέται δραχμὲς 3.—

ΕΠΕΙΔΗ ἄργησε πάλι νὰ βγεῖ τοῦτο τὸ φύλλο, τὸ τελευταῖο ποὺ βγάζει ἡ Ἑταιρεία
Χ. Γανιάρη καὶ Σία, τὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ βγεῖ :

στις 10 τοῦ Ὀχτώβρη

καὶ ὄχι στὴν 1η τοῦ Ὀχτώβρη, καθὼς τὸ λογαριάσαμε—μὲ 16 σελίδες καὶ μὲ χρωματιστὸ
ἐξώφυλλο. Τὸ κατοπινὸ φύλλο θὰ βγεῖ στὶς 20 τοῦ Ὀχτώβρη, καὶ ὕστερα, ἀπὸ τὸ Νοέμ-
βρη, τὸ φύλλο θὰ βγαίνει στὴν 1 καὶ στὶς 15 κάθε μήνα.

Ἀπὸ τὰ περιεχόμενα τοῦ 1ου φύλλου ἀναγγέλλουμε τὰ ἐξῆς :

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ: Πῶς γνωρίζουμε τὸ Δάντη.

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Ἀνέκδοτα γράμματα πρὸς τὸν κ. Κ. Ντίντριχ.

ΚΙΜΩΝ ΓΑΛΑΖΗΣ: Ρυθμοί.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ: Τραγουδία ἀπὸ τὴ νέα του συλλογὴ «Στὸ γύρισμα τῆς ρίμας».

ΜΗΤΣΟΣ ΑΝΘΕΜΗΣ: «Λιλή».

Κ. ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ: Ἐνα κεφάλαιο πρὸ τὸ ἀνέκδοτο ρομάντζο του: «Ὁ κόκκινος βράχος».

ΜΠΕΤΙΝΑ: Ἄδερφῆ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΗ' (ΕΣΑΜΗΝΟ Β')

Πέμπτη, Ἀθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 1921

ΑΡΙΘ. 745 (ΦΥΛ. 6)

ΣΤΟΝ ΙΔΑ

Ἴδα! γενιᾶς εὐγενικῆς κ' ἔνδοξης ἄξιο θρέμμα.

Ὡ ἐσὺ ποῦ μὲ τὸ μέταπο πάντα ψηλὰ ὄλο πνέμμα

Καὶ μὲ τῆς νίκης τὴν ἱερὴ πυρίπνοη ρομφαία

Στοὺς ὑψηλοὺς ἐδειχτηκες ἀγῶνες, ὦ γενναία

Ψυχὴ νικητέρα... ἡ Ποίηση σὲ τραγουδάει, κ' ἡ Δόξα

Πλέκει γιὰ σένα ἀμάραντα στεφάνια, οὐράνια τόξα.

Καὶ τοὺς λαμπροὺς τῶν ἀρετῶν σου ἡ φήμη γράφει ἀγῶνες

Ν' ἀστράφτουν στοὺς Ἑλληνικοὺς δλόφωτους αἰῶνες.

ΣΤΟΝ ΠΑΝΟ ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟ

Ταγκόπουλε ξεκίνησες καὶ πηλαίνεις. Ποῦ πηγαίνεις;

Ἐσὺ ποῦ καὶ τὸ λουλουδάκι πρόσεχες περνώντας;

Τὰ φονικά στοίς ὄμους σου ὄπλα πῶς τὰ ὑπομένεις;

Καὶ σκλάβος σέρνεσαι καὶ πᾶς τοὺς σκλάβους ἀκλουθώντας

Ἐρεῖς αἰτία τῶν πολέμων κ' ἔχτρος οἱ δουλευτάδες

Δὲν εἶναι π' ὁμοῖα ἀφίνουνε τὰ σπίτια τους πονώντας.

Γλεντοκοποῦνε τῶν λαῶν στίς πόλεις οἱ φονιάδες!

Τὸ χρέος σου... κ' ὡς σκοτωθεῖς στὰ πλήθη ἔτσι μιλώντας.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

- Ἡ σύγχρονη Βαβυλώνα.
- Γοητευτικὴ ἀκαταστασία.
- Ἡ Πόλη λεύτερη Τσιγγάνα καὶ νοσταλγικὴ Μάννα.

Ἴσως δὲν εἶναι μεγάλος λόγος αὐτὸς ποῦ λέω, πῶς κανένα ταξίδι δὲν ἀξίζει τόσο, ὅσο μιὰ ἐπίσκεψη στὴν Πόλη.

Καὶ πρῶτα πρῶτα, σὲ ποιὸ μέρος θὰ μ' ἔμπορῶσε κανεὶς μ' ἕνα μικρὸ ταξιδάκι νὰ δεῖ ὄλο τὸν κόσμο;

Γιατὶ ἀληθινὰ ὄλοι οἱ τύποι εἶνε μαζεμένοι στὴν ὀμορφὴ μας Πόλη καὶ τώρα, μετὰ τὸ μεγάλο πόλεμο, ἀκόμα περισσότερο. Ἄν εἶσαν πρὶν τριάντα φυλὲς μέσα στὴν Πόλη, τώρα εἶναι ἑκατὸν τριάντα, καὶ μπορεῖτε νὰ τὶς σπουδάσετε ὄλες μαζί.

Ἐπειτα, πουθενὰ ἄλλοῦ οἱ ἐντυπώσεις δὲν εἶναι τόσο χαρακτηριστικὲς σὲ ἱστορικὲς θύμησες, γοργὲς σὲ κινηματογραφικὴ διαδοχὴ εἰκόνων, φυσικὲς σὲ θέλητρα κάθε εἴδους καὶ τύπου.

Ἡ Πόλη τραβᾷ καὶ τὴν προσοχὴν διπλᾶ, γιατί ἔχει κάτι ποῦ πάντα ἀλλάζει καὶ ἐκπλήττει: τὸ ἀπροσδόκητο.

Πλούσιο, λοιπὸν σὲ εἰκόνες καὶ ἐντυπώσεις ἦταν καὶ τὸ τελευταῖό μου ταξίδι στὴν πατρίδα μου Πόλη, ποῦ βάσταξε τρεῖς μῆνες καὶ ποῦ τόσο μ' εὐ-

χαρίστησε ὥστε νὰ μοῦ γεννηθῆ ἡ ἐπιθυμία νὰ μεταδώσω λίγη ἀπὸ τὴν πολυποικίλη ζωὴ τῆς Κοσμοσυκουσμένης, σὲ μιὰ φιλόξενη στήλη Ἀθηναϊκῆς ἔφημερίδας.

Σήμερα ὅμως, ἀπὸ ὄλες τὶς πλούσιες εἰκόνες ποῦ ἀπεκόμισα, μιὰ, ζωντανὴ καὶ βαθειά, μένει χαραγμένη στὸ μυαλό μου. Εἶναι μιὰ εἰκόνα δυνατῆ, θερμῆ, εἶναι κάτι σάν ὄνειρο ἐπίμονο, δυνατό, ποῦ καταπνίγει τὸ δυνατότερο ἀπὸ μιὰ πραγματικότητα.

Ἡ εἰκόνα αὐτὴ εἶναι, ἡ Πόλη ὡς ἀμαρτωλὴ γυναῖκα, ἀλλὰ μὲ ἀφραστὴ καὶ μεγαλόπρεπη ὀμορφιά.

Περιπέτειες, ἀδυναμίες, σπαραγμοί, καὶ τὰ βάρσκανα θέλητρα τῆς, τὴν ὀδηγήσανε στὴν ἀπώλεια.

Ἀλλὰ ἡ μεγαλόπρεπεια ποῦ μαντεύει κανεὶς σ' αὐτὸ τὸ πένσιμο τῆς ὀμορφιάς, εἶναι ἡ μεγαλόπρεπεια τοῦ Πόνου καὶ τοῦ Πόθου ποῦ κρύβει ἡ γυναῖκα μέσα στὰ σπλάγχνα τῆς, τοῦ Πόθου γιὰ νὰ τὴν κυριαρχήσῃ πάλιν ὁ πρῶτος κύριός τῆς, ποῦ μόνον αὐτὸν ἀγάπησε ἀληθινὰ καὶ ἔκανε μ' αὐτὸν παιδιά.

Ἀκατάστατη σὲ βαθμὸ ἀπίστευτο—ἀριστοτέχνιδα τῆς χαριτωμένης ἀκαταστασίας. Ὅλοι τὴν πλησιάζουνε, ὄλοι χαίρονται τῇ γενναιοδωρίᾳ τῆς, ὄλοι μουμουρίζουνε καὶ ἐπικρίνουνε γύρω τῆς—καὶ στὸ βάθος ὄλοι δὲν μποροῦνε παρὰ νὰ θαυμάσουνε ἡ ταύλαχιστον νὰ μένουνε ἐκστατικοὶ μπροστὰ σὲ κάποια ὀρηκτικιά, τσιγγάνικη μεγαλόπρεπεια ποῦ δέχγει ἡ ἀχαλίνωτη φύση τῆς.

Ἡ ἐλεύθερη αὐτὴ ζωὴ ποῦ τρέχει στὶς φλέβες τῆς εἶχε πολλὰς ἐκδηλώσεις. Βυζαντινὲς μεγαλοπρέπειες, Τουρκικὴ γλιδὴ, Γερμανικὴ στρατοκρατία, μουσικὴ, τραγούδια, Ἀμερικάνικη προσπαθίδια νὰ συστηματοποιήσει καὶ μορφώσει τὴ σπάνια αὐτὴ καὶ πολὺπλοκὴ φύση, Ἑγγλέζικη ἐπιρροὴ ἐπίσημη, ἐμπορικὴ ἢ καὶ μονάχα κοινωνικὴ σφραγίδα τῆς Ἀγγλικῆς παροικίας στὴν Ἀνατολίτικη mentalité, ὅλα αὐτά, ὅλες αὐτὲς οἱ φάσεις περῶσαν ἀπὸ τὴν καρδιὰ τῆς θελκτικῆς Μάγισσας.

Ρωτᾶτε πὼς εἶναι τώρα; — Ἄ ναι, τὸ τώρα ἐνδιαφέρει πάνω ἀπ' ὅλα. — Τώρα τὶς μαγικὲς τῆς θάλασσας κατέχουν, μόλις μπαίνετε, τοῦ κόσμου οἱ στόλοι. Τὶ μεγαλοπρέπεια ποῦ τῆς δίνουν τὰ ὄρατα πολεμικά. Ἦσαν νὰ τὴν ἐπιβλέπουν, σὰν καταχτητὲς, μὰ πόσο τὸ μεγαλεῖο τῆς πρέπει! Θαρρεῖτε πὼς ὅλα αὐτὰ τὰ βαπόρια ἦσαν ταπεινοὶ προσκυνητὲς καὶ φυλᾶνε τὴ Ρήγισσά τους! Πόσο τῆς ταυρίζουν οἱ στόλοι καὶ οἱ στρατοὶ καὶ ὅ,τι εἶναι μεγάλο καὶ δείχνει δύναμη καὶ πλοῦτο! Κι' αὐτὴ ποῦ τὰ συνείθισε, πολλὰς φορὲς ἔδωσε καὶ τὴν τιμὴ τῆς ἀκόμα γιὰ νὰ μὴ χάσει τὰ μεγαλεῖα αὐτά.

Τώρα μόλις μπήτε πὺρ μέσα, βλέπετε πὼς τὶς πλούσιες ἀκτὲς τῆς μὲ τὰ μυθικὰ παλάτια τῆς τὰ κατέχουν Γάλλοι, Ἴταλοι καὶ πρὸ πάντων Ἑγγέζοι. Νοσηλὴ καὶ ἀδιάφορη τὰ βλέπει ὅλα αὐτὰ ἡ Μάγισσα τῶν ἑπτὰ Βουνῶν, καὶ — δὲν μπορεῖ νὰ μὴ σὰς κάνει ἐντύπωση αὐτὸ — φαίνεται σὰ νὰ κοροϊδεύει κρυφὰ ἐκείνους ποῦ νομίζονε πὼς τὴν κρατᾶνε μιά γιὰ πάντα.

Ἄ, γόησσα γόησσα! Πὼς πλανέβεις καὶ πὼς μεθᾶς μὲ τὶς πρόσκαιρες καλωσύνης σου!

Ὁ κάθε τελευταῖος καταχτητὴς σου σοβαρὰ πιστέβει πὼς αὐτὸς βρῆκε τὸ μυστικὸ, νὰ σὲ κάνει πιστὴ!

Ἐμένα ὁμως μοῦ φάνηκε τὴν τελευταία αὐτὴ φορὰ ποῦ σὲ εἶδα, μοῦ φάνηκε πολλὰς φορὲς πὼς ἄκουσα μυστηριώδικο μὰ θερμὸ δυνατὸ μῆνυμα νὰ βγαίνει μέσα ἀπ' τὰ σπλάχνα σου!

Ναί, Ρήγισσα, ναί, Τσιγγάνα μεγάλη, ναί, Πόλη μου, γλυκεῖά μου, θυμᾶσαι; — γιατί ἔχεις ψυχὴ καὶ αἰσθάνεσαι ἐσὺ, καὶ πονεῖς καὶ ὑποφέρεις, ὥστε, καὶ θὰ θυμᾶσαι — ἄ, στάσου μιά στιγμὴ στὴν πολυτάραχη ζωὴ σου καὶ θυμᾶσου γιὰ τὸ χατῆρι ἐνὸς παιδιοῦ σου ποῦ τ' ἀνάστησες ἐσὺ στὰ θεράμια σου στήθια καὶ τοῦ βύζαζες τὴ χαρὰ τῆς πλείριας Ζωῆς — θυμᾶσου Μάννα μου καὶ Μάννα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μὰ νύχτα μὲ γεμάτο φεγγάρι τοῦ θεριστή, στὸ μαγικό σου κόλπο, τὸ Κιατχανέ! — Χρυσοῦν Κέρας τὸ νόμαζαν οἱ πρόγονοί μας, καὶ χρυσό, σπαρταροῦσὸ εἶτανε κείνη τὴ νύχτα.

Πλέανε μέσα στὴν πλούσια ἀνταύγεια τοῦ φεγγαριοῦ πολλὰ καϊκάκια, βαποράκια καὶ διασκεδάζανε πλῆθος ἀνθρώποι — εἶτανε Τούρκικο Μπαϊράμι! Ἀντίπερα στὸ Σκούταρι πελώρια φωτιά, ἦρθε νὰ συμπληρώσει τὸ πυροτέχνημα — ἔκαιε ὡς τὸ πρῶτ. Μάννα μου, Πόλη γόησσα! ἔνοιωσα τότε νὰ χτυπᾶνε ὀρηκτικά, ἡ Ζωή, οἱ Ἀνάμνησες, ὁ Πόνος, τὰ Πάθη, ἡ Λαχάρα στὰ στήθια μου.

Φωτιά, φωτιά, ἀναψε τὸ γιανγκίνι. Μοῦ φαίνεται πὼς καὶ τὰ χρυσὰ νερὰ καίνε! Μὰ ὅλ' αὐτά, σὰν τιποτένια πράγματα, τὰ συνεπῆρε σὲ λιγάκι ὁ Πόνος ὁ δικός σου!

Ναί, θυμᾶσαι, Πόλη μου ποῦ μοῦ τόπως τὸ μυστικὸ σου;

Ἀπὸ τὴν Ἁγία Σοφία, ἔδειξες μιά πνοή, λαύρα γεμάτη, τὴν Πνοή σου, καὶ ἦρθε ἀνταμιώνοντας ὅλη τὴ φλεγόμενη φύση. Καὶ πυρκαϊά, φεγγάρι, Πνοή, ἔγιναν ὅλα ἕνα, μιά καυτερὴ νοσταλγικὴ ἐκκλήση. Καὶ τότε, Μάννα, ἐγὼ τὸ παιδί σου, σὲ κατάλαβα καὶ σὲ συγκόρεσα. Ναί, γιατί ἡ Πνοή σου ἐκείνη, εἶτανε τοῦ Πόνου, τῆς Πίστης, τῆς Νοσταλγίας γιὰ τὸ μόνο ἄνθρωπο ποῦ ἀγάπησες ἀληθινά. καὶ δόθηκες μονάχι σου, μὲ τὴ θαυμασία λεύτερι θέλησή σου.

Τότε ἐγὼ, ποῦ ἐρχόμουνα ἀπὸ κεί ποῦ ζοῦνε τὰ λεύτερα παιδιά σου, σοῦ ψιθύρισα μυστικά, γλυκά, θεριά: «Ἐγνοια σου, Μάννα, ἔγνοια σου, ἀφοῦ τὸ θέλεις καὶ ἀφοῦ δὲ μᾶς ξεχνᾶς, κανεὶς δὲ θὰ μᾶς ἐμποδίσει» σὲ λίγο θὰ σφίξεις φερμά στὴ νοσταλγικὴ σου ἀγκαλιὰ ὅλα τὰ παιδιά σου. Ναί, Μάννα, γλήγορα θ' ἀληθύνει ὁ μαντικὸς λόγος ποῦ τόσους αἰῶνες μᾶς ἔδωσε τὴν ὑπομονή,

«Πάλε μὲ χρόνους.....»

ΧΡ. ΒΟΣΠΟΡΙΤΣΑ

ΑΡΠΕΣ

XII

Ἐίχε γραμμένο ἡ Μοῖρα μὲς πιτσὸ γιὰ χωριστοῦμε,

— ὦ, πόνοι καὶ κρημοί! —

Ἄχ, σὲ ζητῶ τίς θλίψεις μας καὶ πάλι γιὰ νὰ ποῦμε
Τὶς θλίψεις ποῦ μᾶς δέρνουν τὴν ψυχὴ.

Μὰ ἐσὺ μακριὰ μου θόρασεσαι... Ποῦ; Στ' ἀγαθὰ τὰ
(ἔβνα,

Ἡ μὲς στοῦ τάφου τὴ σιωπὴ;

— Σ' ἔβνα ἀπὸ τὰ διβλία μὲς τὸ τόσο ἀγαπημένα
Βρῆμα πανσὲ στοχαστικὸ, λὲς μιά ψυχὴ οἰδησὴ.

XIII

Μονάχοι πάντα νάμαστε ἡ Μοῖρα μας ὁρίζει,

Χωρὶς παρηγοριά... .

Σὰν τὸ δεντοῖ, ἡ ψυχούλα μας, τὸ φῶς ποῦ λαχταρίζει,
Ἄγαπή ὅλο διψᾷ.

Κισσέ, ποῦ ἀπὸ τὰ κλώνια σου λὲς καὶ τὸ κλάμα στάζει,

Ἄκουσε τὸ κρυφό.

Ἐνα πουλάκι μέσα μου ζητᾷται — ἄχ, πὼς σπαράζει! —
Νὰ πάει στὸν οὐρανὸ.

XV

Ἐμένα ὁ πόνος μου βουδὸς· τὸ γέλιο τὸν σκεπάζει

Καὶ πάντα ὀμπρὸς τραβῶ.

Δὲ σφέφτηκα ἂν ὁ δρόμος μου σὲ μιά Νηρὰ μὲ θγαίζει

Ἡ σὲ βαθὺν γροερό.

Κι ὁ πόθος μου εἶναι ἀστεῖρευτος, σὸν ποταμὸς μὲ πνί-

Ἄχ, πάντα νοσταλγῶ (γει,

Ἀπὸ μοῖρα μάτις πάναγνα, ποῦ μέσα τους νὰ σμίγει
Τάπειρο ποῦ διψῶ.

ΔΗΜ. ΑΡ. ΚΛΟΥΒΑΣ

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΟΙΞΗ

(8)

15

— Γέρος άνθρωπος εσύ...

Τώλεγε και τὰ ξανάλεγε τὰ λόγια αὐτὰ τῆς γυναίκας του, πού βαθεῖα τὸν πειράζανε. Γέρος ἄνθρωπος... Ἴσως νάχε και δίκιο. Ποιὸς ξοίρει! Ἴσως και νὰ γέρασε δίχως νὰ τὸ πήρε χαμπάρι. Κ' ἔτσι θάβαι. Για νὰν τοῦ τὸ λέει ἡ γυναίκα του αὐτό...

Κι ἀρχίνησε ἡ αὐτοκριτική — ὁ μεγάλος, ὁ ἀμείλιχτος ὄχτρος του. Στεκότανε πάντοτε ὑπόδικος ἀπέναντι τῆς συνείδησής του. Τῷ ξάραζε αὐτὸ και τὸν τυραννοῦσε πολὺ, ἴσα ἴσα γιατί τῷ ξάιρε. Κάθε λόγο του, κάθε κίνημά του, κάθε πράξη του, και τὰ πὸ ἀσημάντα, τὰ κριτικαίριζε. Και δὲν νῆς χωρίζοτανε στὸ παραμικρό. Τὰ χτυποῦσε ἀλύπητα, σὰ νὰ εἶχαν εἰπωθεῖ ἢ σὰ νὰ εἶχανε γίνε ἀπὸ ἄλλοτε και ὄχι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του. Αὐτοκριτικὸς και αὐτοδῆμιος.

Ἔτσι μὴν κινή, ξεπλωμένος στὸ ἀερογυμνὰ τῆς Ἰσως, τὸ πολυαγαπημένο του, ἔστησε τὸν ἑαυτὸ του κερμαίνοντῃ στὴν Ξανθίππη και ἀρχίνησε νὰ τὸν κρίνει. Νὰ φταίει ἄραγε σὲ ὅλα αὐτὴ ἡ γυναίκα; Νὰ μὴν τῆς ἔφταζε και αὐτὸ σὲ τίποτα;

Καθ' αὐτοκριτικὴ ἀρχίνησε νὰ παύνει δρόμο ἀκριάτη, νὰ παίρνει τὸν κληροφόρο σὰν ἄλογο ἀφηνιασμένο. Οἱ γκρίνιες και τὰ βίαια φερσίματά τῆς εἰσισσε πὸς τὸν βράινά του και αὐτὸν ἀρξάει. Γιατί δὲν γκρίνιζε ἡ Ξανθίππη μὲ τὴ Στέλλα; Γιατί τῆς φερνότανε πάντα μωλοκά και στοργικά; Σὰν ἔπιανε νὰν τοῦ μιλῆσει ἡ Ξανθίππη ἢ τῆς ἀποκρινότανε ἀδιάφορα ἢ τῆς περισσότερες φορές δὲν ἄνοιγε τὸ στόμα του νὰ θυγῆ μιλιὰ. Ἡ ἀδιαφορία του και ἡ σιωπὴ του δὲν κρύβανε ἄραγε κάποια περιφρόνηση; Μπορεῖ αὐτὸς νὰ φερνότανε ἔτσι, γιατί βαριότανε στὰ οἰκονομεικά ζητήματα τῆ συζήτηση ἢ γιατί τῷ ξάιρε πὸς, ὄντας ἡ Ξανθίππη πεισματάρικα, θὰ ἐπέμενε στὴ γνώμη τῆς, ἂν τῆς ἐναντιονότανε και σιγά σιγά ἢ κωθέντα τους θὰ γύριζε σὲ κωνογά. Μὰ πάλι, πὸς νὰ μὴν ἀνίψει κ' ἡ Ξανθίππη μὲ τ' ἀδιάφορο φέροι μὸ του, πὸς τὸλπιανε σιχνὰ γιὰ σαρκοστικὴ και βαριά περιφρόνηση;

Ἐίτανε δὺο παραξηγημένοι, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀρχὴ παραξηγημένοι κ' οἱ δὺο τους. Αὐτὸ τοῦ φώναζεν ἐπιμονα ἡ αὐτοκριτικὴ του. Δὺο ἄνθρωποι τραγικά παραξηγημένοι, και ὁ καθένας τους τῶροννος και θυμὰ τοῦ ἄλλουνοῦ. Ἔτσι ζῆσανε τόσα χρόνια κ' ἔτσι τοὺς εἶτανε γρηφτὸ και νὰ πεθάνουνε. Παραξηγημένοι. Μὰ ἄξιζε νὰ ζῆσει και νὰ πεθάνει κανεὶς ἔτσι;

— Πὸς ἄλλωὺς; ἀναρωτιώτανε ἀπελπισμένα.

Ἐπάρχει και τ' ἄλλωὺς, τοῦ φώναζε ἡ συνείδησή του. Νὰ πεθάνεις εἰσὺ! Μὰ γιατί νὰ πεθάνω; Κι ὅμως πρέπει! τοῦ φώναζε ἡ συνείδησή του. Ἔτσι θὰ λυτρωθεῖ ἡ γυναίκα του, θὰ λυτρωθεῖ και τὸ παιδί του.

Και θυθίστηρε σὲ σκέψη, χαϊδεύοντας τὸ λείο το-

μάρι τοῦ Κριελῆ, πὸς κηθότανε ξεπλωμένος πλάι του. Ἡ σκέψη του, τὸ θυθισμά του, καλύτερα, κρητίτερα κολλῆν, ἀρκετὴ ὄρα, πὸς δὲ θὰ μποροῦσε και αὐτὸς νὰ τὴν προσδιορίσει. Ἡ μουσική τοῦ ἀλαφροκρημάτου πὸς σποῦσε ἀπαλά στὰ ὄτοσλα τῆς ἀερογυμνὰς τὸν λένιζε και ἡ σκέψη του ἔτσι, ἀπὸ λογῆς κρητοπιές πὸς πέρασε, σταμάτησε σὲ κάποιο ἀπάνειμο και γαλήνιο λιμάνι.

— Ναι, ἔτσι εἶναι... φουφούρισε, σηκώνοντας, ξελεφρωμένο πιά, τὸ κεφάλι του. Ναι... Ἔτσι εἶναι... Ὁ δρόμος τοῦ Ταλάτη!.. Μόνο ὁ κωινωνικός μου θάνατος θὰ μῶς σώσει και τοὺς δὺο...

Και σηκώθηκε ἀλαφρά, κρηοίμενος, και τραβῆξε πρὸς τὸ μαγαζὶ του, μὲ τὸν Κριελῆ ξοτίσω του.

16

Ἀπὸ κείνο τὸ σωτήριο, καθὼς τὸνομάτιζε, πρωινό, ἀρχίνησε νὰ κρητοποιεῖ τὰ κρητιά του, τὰ θερεσέδια του, τῆς ὑποθέσεσ του; Ἔπασσε μὲ τὰ μούτρα σὴ δουλιὰ, κεφάλι δὲ σῆκωνε, και ὁ Θίμιος, καθὼς κ' οἱ φίλοι του, ἀποροῦσανε πὸς τὸν βλέπανε ἔτσι ἀτότομα ἀλλαγμένο, νὰ δουλεύει ἀδιάκοπα, νὰ μὴν ἀδειάζει οἷτε δὺο λογῆς γάλλιξει μῆς τους.

— Ἀμα κωνοὰ φορὰ τὸν κρητοῦσανε.

— Γιατί ἔτσι;

τοὺς εἶχε ἔτοιμη και στερεότυπη τὴν ἀπάντηση.

— Κρητι σημαντικὸ σὰς τακτάω, πὸς δὲ θάρρηθετε νὰν τῷ ἔτετε κ'.

Ὡς και ὁ κρη Θανάσιος — πὸς κρηὰ φορὰ κρηζοντασ τὸν ἔλεγε κ' ὁ Θ σ λ ἄ σ σ η, γιατί συνῆθιζε μὲ τὴν κωλοκρηδιά του και τὴν παιδιὰτικὴ του ἀφέλειζ ὅλ ἀνά τὰ θαλασσώνει — ἀποφάσιζε νὰ τοῦ μιλῆσει σοβαρά και νὰν τοῦ ουσταίνει κάθε τόσο νὰ μὴν κρηνει ἔτσι, γιατί θὰ πάθει ἡ ὄγκη του.

Κι ὁ Βαρνάς, ἀντὶ νὰπαντήσει σὲ τοῦτα, κρηιογελοῦσε.

— Μῆπως μῶς τομῶξουμε γιὰ ταξίδι και μῶς τὸ κρηόεις; ρωτοῦσε ὁ κρη Λεωνίδας, μὴν μπορώντασ νὰ κρηήσει τὴν ἀγιάτρητη περιέγρηιά του.

— Ἴσως γιὰ κρηκρηὸ και ἀγύριστο! τοῦ ἀποκρηνότανε δίχως νὰφήσει τὸ κρηνιματικὸ κρηιογέλιο του.

Και συμπλήρωσε τὴν ἀποκρησή του μὲ κρητι στίχους ἀτέλιωτους και ἀσυνῆθητους, πὸς τοὺς εἶχε ἀποσπρηδιάζει πάνω σὴ φούρη τῆς δουλιὰς του, ἔτσι γιὰ ξεκρηόρημα και πὸς τοὺς ἀπαγγέλλανε κρηκρηόρηνα.

Ἐνα σῆτι κρηκρηὸ σὲ μὴν ἀκρη — πὸς νῆχει τὴ γαλήνη γιὰ στέγη, τὴν ἀγῆθη θεμελιο, πὸς κ' ἡ ἀνάσα ἀπαλά νὰ κρηκρηέτα, μὴ κρηχει και ταράξει, ὡς και αὐτὴ, τὸ τρηγροῦδι, τὸ γέλιο.

Τέτιο ἄχ, ἔνα πωλάτι πὸς ὄνειρευτήρημα — ἄλ μοι! πὸς νὰν τῷ ὄρω; σὲ πὸς τοῦ ὄρηνοῦ νῆναι ἀστέρι;..

Σάν τὰ ταχτοποιήσε ὅλα, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα ἀλάμερο δουλιὰ, σάν κανόνισε τίς δουλιές του ὀλότελα, κάθισε κ' ἔγραψε ἕνα γράμμα γιομάτο πόνο κι ἀγάπη πρὸς τὴν Σαδίττη, πού τῆς ξηγοῦσε σ' αὐτὸ τὸ χωρὰχτήρα του, πού τῆς ζητοῦσε συχώρεση γιὰ ὅ,τι ἀθελά του τῆς ἔφταξε κ' αὐτὴ πού τῆς δήλωνε στὸ τέλος τὴν ἀκλόνητη ἀπόφαση πού πήρε, νὰ δώσει ἕνα τέλος σ' αὐτὴ τὴν ἀβάσταχτη καὶ ζωὴ. Κ' ἕνα πρωϊ, σηκώθηκε πρὶν ἀκόμα κελὰ κελὰ ξημερώσει, σιγνοῖσθηκε ἀθόρυθα, πήρε τὸ ραβδί του, καὶ φορτωμένος, ὅπως ὁ Αἰνείας, τοὺς ἐφέστιους θεοὺς του, τὸ Μοναχὴ καὶ τὸν Κανελὴ ἔφυγε γιὰ πάντα.

Πῆρε τὸ δρόμο τοῦ Τολστόη κι αὐτός. Τράβηξε πρὸς τίς ἀτέραντες στέπτες τῆς ἀνθρωπότητας.

Ἀπὸ κείνο τὸ προσηνὸ ὁ Θέμης Βαρνάς, γιὰ τὸ σπῆτι του καὶ γιὰ τὴν τάση του, εἶταν πεθαμένος. Θεὸς συχωρῶσ' τονε. Σὲ σαράντα μέρες τοῦ θρόσανε καὶ τὰ κόλλυβά του...

Τελιώνει τὸ πρῶτο μέρος

ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

(Χαρισμένο στον κ. Σωμάκο)

Γλυκὸ ἀνοιξιάντικο πρωϊ γεμάτο ἀέρα καὶ φῶς.

Μιά σύμμητη μυρουδιά ἀπὸ κρῖνα, ῥόδα, κι ἀγιόκλημα περνοῦσε τὰ κἀγκελα τοῦ πλοαθυριῶ καὶ πλημμύριζε τ' ἀχαρο δοματίο τοῦ γραφείου.

Σ' ἕνα καρδιένιο τραπέζι, δ' ἄλλα στ' ἀνοιχτὸ προῶθυρο, ἕνας νέος ὑπάλληλος, παιδί ἀκόμα, μὲ πρόσωπο ὄχρὸ καὶ μάτια σκεφτικά, ἔσκιθε πάνω ἀπὸ ἕνα μεγάλο βιβλίον κ' ἔγραφε... Δὲν ἔβλεπε, παρὰ τὸ οὐθμικὸ κίνημα τοῦ χειριοῦ καὶ τ' ἀλαφρὸ γλιστρημα τῆς πέννης στὸ χαρτί. Τὸ πρόσωπο ἐκεῖνο, τὸ ἀσυγκληνητο, τ' ἀνέκφραστο, δὲν ἔδειχνε τίποτα, κανέναν αἰσθημα, καὶ τὰ μάτια ἔμεναν ἀπλόγη κι ἀτάραχα σὰ βυθισμένα σὲ κάποια ἐσωτερικὴ σκέψη...

Γιὰ μιὰ στιγμή στόματίσθη ἀπόφραζ τὸ γράψιμο κ' ἔρρηξε ἕνα βλέμμα στ' ἀπέναντι γραφεῖο. Σ' ἕνα ἴδιο τραπέζι κάποιος κύριος, ἡλικιωμένος μὲ μαλλιά ψυρά, μὲ μεγάλη γυαλιά καὶ πρόσωπο κωτρινισμένο καὶ ζωομένο, ἔγραφε νευρικά... Στ' ἀντίκρουμά του ἕνα αἰσθημα ἀρδέκας πλημμύρισε τὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ πέταξε μ' ἀποστροφή τὴν πέννα.

Σάν μ' ἀνακούφιση γύρισε τὰ μάτια του ἔξω κ' ἡ εἰκόνα ποῦχε δεῖ τόσες φορὲς παρουσιάστηκε πάλι μπροστά του: Μιά πρόσοψη ἰσπιτιοῦ, ἡ γωνιά τοῦ κήπου, ποῦστελενε ὅλες ἐκεῖνες τίς ἐκωδιές, τ' ἀγιόκλημα κ' ἀγκυλιάζε τὸ μπαλκόνι, λίγη τριαντάφυλλα κατὰ κίκανα... καὶ στὸ βάθος ὁ οὐρανός, γαλῆνός, φροτοπλημμύριστος. Τίποτ' ἄλλο...

Πόσες φορὲς τὴν εἶχε δεῖ τὴν ἴδικη αὐτὴ εἰκόνα... ἄπειρες! Μὰ σήμερο τοῦ φάνηκε σάν πὸ φωτισμένη καὶ «τὴ ἄμορφη μέρα!» σκέφτηκε, ἐνῶ ἀκκοιμποῦσε τὸ κρῖο χέρι στὸ μέτωπό του πού φλόγιζε.

Ἀσυναίσθητοι ἡ θύμηση τὸν ἔφερε μερικὰ χρόνια πίσω, στὸν καιρὸ πού πήρηνε ἀκόμα σκολειό. Μὲ τί

λαχάρα τὴν περιέμενε, τότε, αὐτὴν τὴν ἐποχὴ, πού θὰ τὸν ἄφηνε λεύτερο νὰ ξεκοιραστῆ ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ χειμῶνα! Μὲ τί χαρὰ περιέμενε τὴ στιγμή, πού θάφηνε τὴ μουχλιε τὰξὴ γιὰ νὰ ζήσει στὸν ἀέρα, στὸ φῶς, στὴ ζωὴ...

Τώρα δὲ αὐτὰ εἶταν πολὺ μακριὰ.

Ἀθελά του θυμῆθηκε τὴν τελευταία χρονιά τοῦ σκολειοῦ. Ἀπὸ τότε εἶχε ἀρχίσει ἡ δυστυχία του, τὸ θυμῆθη κελὰ. Ἐκεῖνο τὸ χρόνο τὸ τέλειωμα δὲν τοῦφερε καὶ τόση χαρὰ. Ἀρχισε νὰ θολώνει τὴν εὐτυχία του ἡ σκέψη τοῦ «αἰῶνα».

Θὰ μπορούσε νὰ ἐξακολοιθῆσει τίς σπουδές του τόσο πολὺ τὸ ποθοῦσε; Θὰ μπορούσε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴ φροτιά πού τὸν ἔκαιγε; — Εἴξαιρε πὼς τὰ μέσα τοῦλειπαν κι ὅμως ἔλιπε πάντα. Εἶταν στὴν ἐποχὴ πού πιστεύει κἀκεῖς ἀκόμα στὰ θνεῖρα καὶ στὰ θαύματα. Εἶχε μπροστά του τρεῖς μῆνες — τρεῖς αἰῶνες γιὰ τὴ νόση πού περιέμενε κ' ἐλπίζει. Κάτι θὰ γινότανε στὸ διάστημα αὐτό. Εἶχε βαθεῖα πεποῖθηση μέσα του, πὼς ἔτσι δὲ θάμενε... Οἱ μέρες ὅμως περνοῦσαν χωρὶς τὸ θάμα νὰ φάνετα. Ἀρχισε ν' ἀπελπίζεται... Κι ἀξαφνὰ ἐπιταχτικὴ ἀνάγκη νὰ ἐργαστῆ γιὰ νὰ ζήσει, γιὰ νὰ κερδίσει τὸ ψομὶ του. Πῆγε ὑπάλληλος. Πούλησε ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ του γιὰ ἕνα κομμάτι ψομὶ. Μήπως γιὰτὶ ἄλλο ἐργαζότανε τόσοσ καιρὸ τόσο; Γιὰ ἕνα ξεροκάματο, πού δὲν ἔθβαινε οὔτε κείνο, γιατί εἶταν μόνος αὐτός, δὲν εἶχε προστατές, καὶ οἱ ἀνώτεροί του δὲν εἶταν ἀνθρώποι πού νὰ ἐχτιμήσουν τὴ δουλειά του.

Αὐτὴ εἶταν ἡ θέση του. τραγικὴ, ἀληθινὰ, κι ἀπελπιστικὴ, πού τὸν τρέλανε... Κ' ἡ ἐνεργητικότητά του, ἡ θέλησή του: Χαμένες, σκαλωμένες γιὰ πάντα στοὺς τέσσερες τοίχους ἐνὸς γραφείου, μὲς φυλακῆς.

Ἐνῶ ἄλλοι παλαῖ τοῦ φίλοι, σημαθητές του, ζούσαν ἄνετα ἡ σπουδαζαν τώρα. Κι ὅμως, τὸξαιρε κελὰ πὼς οὔτε τὴ φυσικὴ του ἐξυτηνάδα οὔτε τὴ θέλησή του εἶχαν. Γιατὶ λοιπὸν αὐτὴ ἡ διαφορά; Γιατὶ εἶταν πλούσιοι, κ' εἶτανε φτωχός...

Μίσος ἐνίσωσε νὰ ξυπνάει μέσα του γιὰ τοὺς ἄλλους...

Ἐνα λελέκι ἐρχόταν ἀπὸ πέρα πετώντας. Τὸ παρακολούθησε ἀσυνείδητοι. Στάθηκε μὲ τὸ ἕνα πόδι στὴ στέγη τοῦ ἀντικρουνοῦ σπιτιοῦ, ἔφερε διὰ τρεῖς στροφές καὶ ξυπατέταξε πάλι. Τὸ κοίταξε μὲ βλέμματα ζήλειας ὅσπου χάθηκε πίσω ἀπὸ τίς σκεπές.

— Γιατὶ νὰ μὴν εἶναι κι αὐτός σὶν τὸ ποῦλι τὸ λεύτερο, στὸν ἀέρα, στὸ φῶς, στὴ ζωὴ;

Μιά νοσζλγία σὰ δάκρυ κελπίρισε στὴν ἄκρη τῶν ματιῶν του.

Ἐνας θόρυθος γύλλων πού στρέφονταν τὸν ἔκαινε νὰ τινχτεῖ ἀπὸ τῶνερο. Γύρισε κ' εἶδε τὰ μάτια τοῦ ἀρχιλογοιστοῦ νὰ κερφώνονταν πάνω του αἰσθηρὰ, μ' ἕναν τόνον ἐπιπληξῆς. Κοκκίνησε, σὰ νὰ εἶχε πιστεῖ σ' ἐγκλημα. Σαναπήρε τὴν πέννα καὶ σκίθοντας πάλι στὸ βιβλίον, μισοστέλλεξε πῶσ ἀπὸ τὰ σφιγμέντα δόντια του «Ζωὴ... Σιλαβιά...»

Ὁ ἡλιος ὅμως ἔλαμπε ἀκόμα ἔξω, ὀλόχροσος, κι ὁ οὐρανός γελοῦσε σὲ μικρὰ ὀλοζάδαγα γαλάζια κοιλία, ἀνάμεσ' ἀπὸ τὰ σιδερά τοῦ παραθυριῶ...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

Ίδιοκτήτης και Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
 Εκδότης και Διαχειριστής: ΧΡ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνονται:

Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΝ & ΣΙΑν Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Γιά την Ελλάδα	δρ. 25	τό χρόνο.
	» 13	το εξάμηνο.
	» 7	το τρίμηνο.
Γιά την Αγγλία και Αίγυπτο	£ 1	τό χρόνο
	£ 0,10	τό εξάμηνο
Γιά την Αμερική	\$ 5	τό χρόνο
	\$ 3	τό εξάμηνο

Και για τα άλλα μέρη ανάλογη

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΕ ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ φύλλο, που κοιλοπονήθηκε έναν δλάκερο μήνα για να γεννηθεί, ο «*Νουμάς*» φεύγει από το «*Αθηναϊκό Βιβλιοπωλείο*» και ξαναρχεται στα χέρια μας. Πάνει, με άλλα λόγια, πιά να νάνει *επιχείρηση* και ξαναγίνεται *άγώνας*, όπως είναι κι ο αληθινός του προορισμός. Χρωστούμε ως σόσο και μιιά εξήγηση στους αναγνώστες μας: Τους δυο τελευταίους μήνες παρατηρήθηκε μιιά άσχημη άνωμαλία στην έκδοση του φύλλου. Το «*Αθηναϊκό Βιβλιοπωλείο*» αν και είταν υποχρεωμένο να βγάλει δυο φύλλα και νάν τα βγάλει ταχτικά, δέν μπόρεσε νάν τό κάνει, γιατί γι' άτυχία του «*Νουμά*», τό μήνα τούτο παρουσιάστηκανε ένα σωρό τεπογραφικά εμπόδια. Για την καθυστέρηση αυτή μορζει να εϋθύνεται όλος ο κόσμος, όμωσ κι ο Χρυσός Γανιάρης προσωπικά. Ο Χρ. Γανιάρης έλειπε στη Χιό για λόγους ύγείας. Κι όταν έλειπε ο Χρ. Γανιάρης πού τόσο αγάπησε τό «*Νουμά*», πού τόσο τού κόστισε ο χωρισμός απ' αυτό, πού τόσο τρανή αντίληψη έχει της κάθε υποχρέωσής του, οι αντικαταστάτες του δέ φροντίσανε να σηκώσουνε να εμπόδια αυτά. Εμείς εκδότη του «*Νουμά*» ξαίραμε τό Χρυσό Γανιάρη κι όσο ο Χρ. Γανιάρης είταν εδώ ο «*Νουμάς*» έβγαине ταχτικά. Και τούτο τό φύλλο σήμερα βγαίνει, μόνο γιατί ο ήθικός, ο συνεπής, ο αληθινά άνθρωπος Χρυσός Γανιάρης γύρισε από τη Χιό. Αυτή είναι ή όμή, ή άγρια αλήθεια.

Η ΓΝΩΣΤΗ τεχνίτρια του Πιάνου, ή εμπνευσμένη μαθήτρια του Godowsky γύρισε πάλι στην Αθήνα ύστερ' από δυο χρόνων άπουσία στο Παρίσι, όπου έτίμησε τη φτώχη μας Έλληνική Τέχνη σε σειρά από συναυλίες πού την έφεραν δίπλα στους πιο ξακουσμένους τεχνίτες Γάλλους και Γερμανούς. Πολλοί άλλοι δικοί μας, αν είχανε τις επιτηγίες της Καρ Εύλαμπιόν στο έξωτερικό, δέ θα καταδεχόντουσαν να γυρίσουνε στον τόπο μας. Όμως ή Κα Εύλαμπιόν, κοντά στην καλλιτεχνική φλόγα έχει άσβυστο και τόν πόθο και την αγάπη της πατρίδας. Γι αυτό γύρισε άποφασισμένη να άφοσιωθεί και πάλι στην καλλιέργεια της τέχνης της στην Ελλάδα.

Τό «*Ελληνικό Ωδείο*» πού πάντα πρόγραμμα

του έχει να συνενώσει σε μιιά κοινή προσπάθεια τή Έλληνική καλλιτεχνικά στοιχεία του τόπου μας κωτώρθωσε να άποκτήση και την πολύτιμη συνεργασία της Καρ Εύλαμπιόν κ' έτσι τό ζωντανό μας μουσικό ίδρυμα προσφέρει μιιά άκόμη υπηρεσία στη μουσική κίνηση του τόπου μας.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ

Τ'ης είπε κάποιου βράδι πού ήταν στη γή παντού
 τ' άέρινο γυρισμένο λουλουδι τ' ουρανού,
 τ'ης είπε κάποιου βράδι στη φεγγαρογιορτή
 τά δυο σου χέρια δός μου γιά ένα φιλί.
 Κι' ως ήταν όλο αγάπη τό φώς τό έκστατικό
 δέν άρχισε τά χέρια ν' άπλώση και τά δυο,
 κι' ως ήταν όλο αγάπη πού χύθηκε στη γή
 τά δυο τά χέρια δίνει γιά ένα φιλί.
 Δεν έκαψε τά χέρια, πού ήταν φτερά,
 μέσ' στην περιγέλάστρα την κόκκινη φωτιά.
 δέ μύρισε τριγύρω τό θειάφι κι' ο καπνός
 και της χουσής δέν ήταν ψυχούλας ο χαμός.
 Στου φεγγαριού ήταν μόνο τό γαλανό τό φώς
 πού σάλεψαν τά χέρια, κατάλευκος καημός,
 βαθειά μέσ' στην μεγάλη του δάσους τη γιορτή
 στύ δλάστρα άνθισε χέρια τό γαλανό φιλί.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Μιιά φορά πού ξύτηναι την αύγή μέσα στα σκότη
 τότε πού μου πήρανε την αγάπη μου την πρώτη,
 στο περιβόλι του σπιτιού την αύγή, πριν να φωτίση,
 όλα τά μικρά πουλιά τί τραγουδι πούχαν στήσει!
 Στο μαράζι μου τό άργό και μέσ' στη βουβή μου θλίψη
 έλεγα πώς και ή χαρά των πουλιών πρέπει να λείψη.
 Τότε πού μου πέρανε τη δική μου αγάπη έμένα
 όλα τά πουλιά μαζί τραγουδοΰσαν τρελλαμένα. . . .
 Χρόνια πέρασαν πολλά κι' έσβυσαν τά περασμένα,
 μ' αγαπούλα μου παλιά συλλογιόμηναι πάλι έσένα.
 Άχ! γιατί καθημερνά στο άποδείλινο τό βράδι
 όλα τά μικρά πουλιά να λαλούνε πάντα όμάδι:

ΑΝΑΛΗΨΙΣ

Τόν παλιό μου τόν καημό θά τόν βρω
 τάχα μιιά φορά και πάλι
 τόν καημό μου τόν παλιό πού αγαπώ
 θά τόν ξαναβρω και πάλι:
 Αιποθύμησες ένα δειλινό,
 όμορφη ψυχή, δίχως ταίρι:
 «Φεύγω σαν τού άνέμου τό φτερό
 και σαν τού βροδιού τό άστέρι.»
 Λύθηκαν τ' άβυσσόχορμα μιλλιά
 και τά μάτια σου τά δυο βασιλέψαν,
 κι' απ' τό σώμα σου οι γραμμές οι κινεές,
 σάμπως γιά να σβύσουν, αναδέψαν.
 Κι' έγινες άχνός μακρινός
 και δέν έμεινε άπό σένα ούτε σημάδι,
 μ' αντίλάβησε ή φωνή σου άσκέπαστη,
 μέσ' από τόν άνεμο, στο βράδι.
 «Όμως τώρα αγαπημένε μου μην κλαίς,
 κι' ούτε τό παράπονο να σε πάρη.
 γιατί πάλι θάρθω να σε βρω
 μέσ' στις γής την άχάλαστη τη χάρη.»

ΔΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΛΑΣ

ΣΤΙΧΟΙ

*Στην άδερφούλα μου Λαφνούλα
σου έκλεισε τὰ ματάκια της γιά πάντα
ένα ήσυχο δειλιό τοῦ Δεγούστου.*

6

Έφυγες. Πιάς στο άγύριστο ταξίδι· και δὲ λόγιασε
τὸν πόνο πίσω πού άφινες—ὡ άργοχυμένο κλάμα!—
Μά τὸ κοντύλι μου έγινε συντριμίμι και είναι ανήμπορο
νά τὸ ιστορήσει τὸ μεγάλο δράμα.

Συντριμί και ἡ ψυχή και ὅλα συντριμί μέσα μου
κι εἶμαι σά νά προσμένω—άλλ—κάπιο νά γίνει θάμα.
Μά ξάφνου ἡ σκέψη μου πετάει στὸν τελευταίὸ κι άγύ-
άνασσαμό και παίρνει με τὸ κλάμα. [ριστον

7

Μακριά σου!... Μοῦ εἶτανε γραφτὸ νά μὴ σέ ξαναἰδῶ
Και τὸ στερόν χαμόγελο στὰ ροδινά σου χεῖλη [ποτέ.
πού ἡ θέρη τὰ μαράζωσεν, ἀλλί, δὲν άνθισε γιά μέ,
χυμένο σάν παράπονο και σάν καημός τοῦ Ἄπριλη.

Κι ὅταν στοῦ πόνου σου άνοιξες τὴν άγωνία στερνὴ φο-
τὰ ὀλόγυκα ματάκια σου, γιά πάντα νά τὰ κλείσεις, [ρά
δίπλα στοῦ κρεββατάκι σου με τὴ θολή σου τὴ ματιά,
πές, δὲν μ' έγυρες, ὡ Ἐσύ, νά μ' άποχαιρετήσεις;

8

Παλέβ' ἡ σκέψη. Στὸ μιναλό μιάν επανάσταση βογγᾷ.
Δὲν εἶναι ἀλήθεια· τὸ σπαθί δὲν τάγγιξε τοῦ χάρου.
Μά άκούω κάπια βαθύτερη φωνή νά μοῦ μοιρολογᾷ:
Πάει τὸ παιδί. Πάει στὰ φτερά τ' άλύγιστου κουρσάρου.

Ἄ! κι ἄν τὰ δάκρυα χύθηκαν ποτάμι, ὁ στερεμός ποτέ
δὲ θάρθει στὰ θλιμένα μου, φαρμακεμένα μάτια.
Τὸ σκότος μέσα μου· και μιὰ φουρτουνιασμένη θάλασσα
θά παραδέρνει τῆς ψυχῆς τὰ θλιβερά κομμάτια.

9

Ἄκούω μέσ στοῦ μισόνυχτο κάπιο άπαλό περπάτημα
και με τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα δειλὸς άναρωτιέμαι:
Μήπως ἐκεῖνοι πού έφυγαν ξαναγυρίζουν τάχατες
σάν ἥσιοι μέστη σκοτεινιά, και σκύβω κιάφουγκρέμαι.

Και πάλι άκούω κάπια φωνή σά μακρυνὴ κιάποκοση
ὅμως γλυκιὰ και παραπονεμένη, άγαπημένη...
κι ἐνώ με δέρνει άκράταγο τὸ καρδιοχτύπι, άπάντεχα
τὰ μάτια άνοίγω άπ' τόνειρο και ὁ μαῦρος πόνος μένει.

10

Ἦ στοχασμοί μου θλιβεροί, στὰ μονοπάτια τάγνωμα
πού τριγυρνάτε ὀλονυχτίς κι άπ' τὴν αὐγή ὡς τὸ βράδι
τοῦ κάκου τὸ γυρεύετε· πιά δὲ γυρνάει τάγύριστο
μήτε με φῶς και μήτε με σκοτάδι.

Τοῦ κόσμου οἱ έννιες και οἱ καημοὶ τάπόδιωξαν, δὲν ἡ-
νά τὸ ποτίσουν τῆς ζωῆς τ' άτέλειωτο φαρμάκι. [θελαν
Μά ὅλο διπλό και τριδιπλό τώπιαμε μεις πού εἰμίναμε,
ὡ χιλιαγαπημένο μου άδελφάκι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΙΝΗΣ

ΟΠΤΑΣΙΕΣ

Ἦ ἥλιος πιά είχε θυθιστεῖ πίσω ἀπὸ τὰ βουνά. Με-
ρικὰ ρόδινα έτοιμόδοθηστα πέπλα ανέβαιναν οἴγανυ
στις κορυφές τῶν αντίκρινῶν λόφων και σὲ λίγο ἔξα-
φρανίστηκαν κι' αὐτά. Θαμπὸς και πληγτικὸς ὁ ὀρίζον-
τας ἐπέζε τὴν ψυχὴ μου, ἀκόμα κόκκινος πρὸς τὴ δύ-
ση και σκοτεινὸς ὀλοέντ πρὸς τὴν ἀνατολή. Τὰ τριτζί-
κλια σωποῦσαν ἕνα - ἕνα πίνω στὰ λιγοστά κουτσου-
ρεμένα και κατώμαυρα δέντρα. Νεκρικὴ σιωπὴ και
κρύα φρίκη άπλώνονταν πάνω στη σελετωμένη πολί-
τεία. Οἱ φρεμισμένοι τοῖχοι με τίς μαῦρες τρύπες
τῶν παραθυριῶν ἔμοιαζαν με τσακισμένα χρονία.

Σωροὶ ἀπὸ χῶματα και πέτρες και κεραμίδια και σί-
δερα κρεβατιῶν ἢ άλλων θρημματισμένων ἐπιπλῶν ἐ-
σκέπαζαν τὸ ἔσωτερικὸ τῶν ρημψυμένων σπιτιῶν ἢ
ἔφραζαν πού και πού τοὺς δρόμους. Κ' ἔβλεπες ἀδει-
φωμένα ἐκεῖ ἕνα κομμάτι πολύτιμοι δάξου μ' ἕνα ὑπό-
λειμμα κοριτσιόστικοι παπουτσιοῦ, μιὰ ραφτομηχανὴ
σκουρψιασμένη μ' ἕνα πόμολο κρεβατιοῦ, μιὰ γλάστρα
μισοσπασμένη μ' ἕνα κομμάτι ἀνθρώπινο ὄστο...
Ἄγιοχόρτα κιάγριοιούλουδα φρεσκιένη μέσ' ἀπὸ τίς
ρωγμές τῶν τόχων, και ἄλλα, δεντροκλάγια πιά, φρον-
τωμένα καταμεσῆς στοὺς δρόμους, ἢ μέσα στὰ χαλά-
σφοτα, στὸ μέρος ἴσως πού πρὶν ἀπὸ δυὸ χρονία ἔντ
χαριτωμένο κορίτσι λιγοθυμῶσε στοὺς ἦχους τοῦ πι-
νου τῆς. Ὅλα, μιὰ ὅλα τὰ σωρψασμένα αὐτά ἐρείπια,
ἦσαν ἄλλη φορὰ άρμονισμένα σύνολα πού εἶχαν τὴ
στοργικὰ φροντισμένη γέννηση και ιστορία τοῖς. Τῶ-
ρα, σκορπισμένα σὲ ἄπειρα τριψάκια, εἶχαν και ἀναριθ-
μητες, τραγικὲς, κομμικτισμένες, ἔξωφρενικὰ τρα-
λὲς ιστορίες νά δηγηθοῦν.

Περπατοῦσθε άργά και κουρασμένα ἀνάισο' ἀπὸ τὰ
λέψη'ν' αὐτά. Κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου ἦρχοσε τώρα
ἕνα παρμφορφωμένο σκεῦος μαγειρικὸ, κ' ἴσπερ ἐ-
κοιδουνοῦσε κατακυλώντας ἕνα κομμάτι βοτχολιοῦ,
σά νάρχιζε τὴν ἱστορίη του μιὰ σορὰ ἐγῶ... πού
τὴν ἐτελείωνε ἡ ταραγμένη φαντασία μου.

Πίσω ἀπὸ ἕνα χάλασμα ἔντ βογγητὸ μ' ἔλαμνε ἡ ἀ-
κτριχιάσω. Πλησίασα με χτυπόκροδο κ' εἶδα ἕνα
σκυλί νά φεύγη τρομαγμένο ἀπὸ τὴν παρουσία μου.
Σταμάτησα με κάπιο άνακούφιση, σιλλογοιούμενος σάν
τί ν' άναζητοῦσε τάχα στὰ στεῖψη αὐτὰ σπ'τις ἔντ πει-
νασμένο σκυλί. Κομμάτια σελετοῦ ἀνθρώπινοι ξεπρό-
βηλαν ἀπὸ τὸ σκαλισμένο χῶμα, τόσο θλιβερά, ἴσο
και τὰ θρυμματισμένα ἀνάγλυφα, τόσο τιποτένια, ἴσο
κ' οἱ τσακισμένες γλάστρες ὅπου ἀνθοῦσαν κάποτε
σπάνια και φροντισμένα λουλούδια. Χωρὶς νά θέλω,
τὰ μάτια μου καρφάθησαν ἐκεῖ, ἐνώ συνάμα γογγύ-
ρεψα τὸ περπάτημά μου. Ὅταν ἐθεβαιώθηκα πῶς εἶ-
ταν ἕνα κομμάτι ὄστοῦ λεκάνης, ζιστιάνθηκα ἕναν πό-
νο παράξενο στὸ ἴδιο μέρος τοῦ κορμιοῦ μου. Γρή-
γορη έφυγα στρίβοντας πρὸς τὰ δεξιά και τρακίζον-
τας σά μεθησμένος.

Γύρω μου είχε άπλωθεῖ τὸ μισόφωτο τοῦ ἡλιοβου-
λέματος. Ἐντς φόβος ἔκοχισε ν' ανεβαίνει και νά
σφίγγει τὴν καρδιά μου. Ἐβλεπα νά πέρω κατεῦθιση
πρὸς τὴν ἔξοδο, ὅταν μητιού, μέσ στὰ χυλίσματα,
εἶδα μιὰ θηλιτὴ ἀλλὰ λαγερὴ σιλουέττα κάπιου κορι-
τσιοῦ νά ζυγίζεται περπατώντας γιά νά μὴν πέσει.

Πήρα διάφορος κι ανόσιαντα βαθιά. Έγελασα με τόν άνόητο φόβο μου και σκαμάθησα κοιτάζοντας προς την ώριμη σιλουέττα. 'Αλλ' άμέσως λύθη χάθηκε πίσω άπό τούς γκρεμισμένους τοίχους. Περατίησα δεξιά κι άριστερά, άνέβηκαν στα χιλιάματα προσπαθώντας να τήν ξανάβω, αλλά τή έρείπια είταν σε τέτοιο βαθμό άκχεφόνισα, ώστε δέν κτώρθωσα τίποτε. Κίνησα προς τή εκεί δοκιμάζοντας να βρω διέξοδο, αλλά δέν τό πετύχαινα και μου φαινόταν ότι διαρκώς απομακρύνομαι από τό αντίκειμένο μου.

Σκάμπησα μιá στιγμή κι άφουγκράστηκα. Δέν άκουσ' απολύτως τίποτε, και ή φαντασία μου πάλι άρχισε να δουλεύει άρρωστημένα. Μήν τυχόν είταν όπτασία, από κείνες που τριγυρούν θρημώντας στους βροχοκακισμένους τόπους; Ένα κορίτσι από τή ώραιότερα και τραγικότερα θύματα τής Καταστροφής; Μιά όπασία αιθέρια που βελίζει κάθε βράδι άνάμεσα από τή έρείπια τής Άμείνης πολιτείας, σαν πεταλούδα άθόρουθα, σαν πνοή έξωτικού λουλουδιού...

Μιά μυροδιά έφτασε άξαφνα στις αισθήσεις μου. Έστρεψα κ' είδα μέσα σε μιá καγκελωτή κύλη μιá σειρά από πολύχρωμα νυχτολούλουδα, γλυκά και θλιμμένα, σαν κοριτσίστικα ματάκια, που θρηνούσαν αγεπιμένη, μυστικά... Τά μάτια μου ώρα πολλή κωφώθηκαν άκίνητα και σά γοητευμένα στις άπόκοσμες και σιωπηρές κίτες όμορφίες, και σιγά σιγά έν' αποκάρωσα και μιá ζάλη κυρίεψε τό μυλό μου, και μου φαινόταν σά να βυθίζομουν σε κόσμους άλλους που έζησα ή που θα ζήσω καιά φορά. Κύκλοι από άνταύγειες πολύχρωμες ξετυλίγονταν εκεί, και σχήματα και κύματα και μαλακά, σαν από σταλιματιά λαδιού σε νερό άκίνητο, γεννιόντανε από τής άγκαλιές των λουλουδιών κι άθόρουθα πάλι έσθηναν μέσα τους. Κ' είδα τότε να ξετυλίγεται άπαλά σά γαλήνη κορδέλλα καπνού και ν' άνιψώνεται μέσ' από ένα νυχτολούλουδο ένν παρθενικό και λιγερό κορμάκι δεκαεπτά χρονών και να στέκεται άνάτρομο κοιτάζοντας άφηρημένα προς τό ήλιοβασιλέμα. Τό πρόσωπό του είταν θλιμμένο και λίγο χλωμό, κ' είχαν τή μάτια του τόση γλυκύ, και τέτοιο μυστήριο που με βύθιζαν σ' ένα ίλιγγον όνειρον ήδονικών... Πέπλοι άρχοντοφαντο που έρριγοσαν από άνεκλάλητη ήδονή, έσκέπαζαν τό σωματάκι αυτό, άφίνοντας να ξεχωρίζονται γραμμές φανταστικής τελειότητας. Αισθνόμουν τούς χτύπους του στήθους του σά να είταν ή δική μου ή καρδιά που σκαρταρούσε... Κ' έβλεπα ένν όνειρομένο παρθενικό στήθος ν' άνωπάλεται από μιá άκατανόητη συγκίνηση... Σε λίγο έκίνησε τή λεικά τή χέρια τής προς τόν ουρανό, σά σε δέηση, τή έχαμηλώσε άργά και τή έσταμάτησε απλώνοντας τή προς έμέ, σά να με προσκαλούσε — Θεόν και θύμα! — κοντά τής... Κατόπι τή έμάζεψε προς τό στήθος, που άρχισε να πάλλει δυνατώτερα, στο πρόσωπό τής ζωοφρίστησε μιá κατίπληξη θείας ήδονής, έννε στενχιμός λιθυμιάς βγήκε από τή φρεσόνικη χείλια τής... άφουγκράστηκε... 'Ηχη άπομακροί και ύπόκωφοί πιάνου έφτασαν ως στην ψυχή μου... όνειρα άβλόφρονα... νοσταλγίες... έπαθυμίες... και άνέκφραστο και άילו...

Έξαφνα έστριψε πίσω τής. Τά μάτια τής άγρε-

ψαν και τρώμος πελιδνός έκάλεψε όλο τό κορμί τής. 'Από τόν τοίχο, που γκρεμίζοταν στο πέροσμά του, ένα ζειμπέκι παρουσιάστηκε... Τά μάτια του είταν κόκκινα σά να έσταξαν άίμα και τή κάτασπρα δόντι του έκαμν τρομαχτική αντίθεση με τή μαύρα και ρυπαρά γένεια του. 'Ωρμησε γελώντας σκαρηνικά και τήν έσυρε από τή χέρια, που πληγώνουνταν και μόνο στο άγγιγμά του. Ένα γιατίγγάνι σερόνταν γυμνό από τό άλλο του χέρι.

Τήν ώδήγησε στο λόφο πάνω από τήν πόλη, όπου ένας κύκλος καννίβαλον όργιάζε με γυμνά και ματωμένα παρθενικά κορμιά. Έσκισε τή φορεσιά τής και γυμνή τήν άνάγκησε να χορεύει μπροστά του σαλαμικούς χορούς. Έπειτα έσκισε κι αυτός τή ρούχα του, και περιέσφιξε σά ρυπαρό σχολήρι τό παρθενικό σωματάκι. Βύθισε τή χέρια του και τής βρωμερές σάρκες του στο αιδέριο αυτό πλάσμα. Άίματα κόκκινα, ζεστά, έτρεχαν από παντού, από τή στήθεια, από τή πρόσωπο, τή πόδια... Τή παρθενικό κητό άίμα τονέ μεδούσε... Τό πιπίλιζε, κομμάτιαζε τό κορμάκι, τό έσφιγγε στο τριχοτό δέμα του... Άλοιφε όλο τό χτηνώδικο κορμί του με τό κρουσταλένιο άίμα του ρόδινο κοριτσίστικο κορμού...

Τό αιδέριο πλάσμα άναστέμαζε λιπητερά, λιγοθυμούσε, πέθαινε... Και μαζί τό χτήνος βογγούσε, μούγκριζε...

Κι άκουγα τούς λιγοθυμισμένους άναστενχιμούς — τούς βόγγους — ξανά πάλι — άναστεναγμοί — σεονάμενοι — βιαστικοί — βογγητά — ξεψύχισμα — μουνγγρίσματα...

Θέ μου! Δέν είτανε πιά πλάσματα τής φαντασίας μου. Άκουα, και, άκουα καθαρά μες από τή χαλάσματα κάτω σαν άναστεναγμούς, σά βόγγους, σαν ψιθυρους, σαν όμιλίες...

Συνήλθα κι άρχισα να βελίζω βιαστικά προς τόν ύπόκωφο αυτό θόρυβο. Όλα τάντικείμενα πιά μισοσκότεινα, μου άνοθαν φορμαστικά τή φαντασία... Περακτούσα γλήγορα, σχεδόν τρέχοντας, έψαχνα, άνεζητούσα χωρίς κ' έγώ να ξέρω τί...

Άπότομα στάθηκα τρομαγμένος. Μέσα σ' ένν χαλάσμα άρκετά προφυλαγμένο, ίσως εκεί που άλλοτε είταν στημένο ένα παρθενικό κρεβάτι, ίσως πάνω από θαμμένα άνθρώπινα κόκκορα, στριφογύριζε άκόμα παραδομένο στην άγωνία τής ήδονής ένα νέο ζευγάρι άνθρώπινο. Ένας μισόγδυτος ιστροκτώτης επάλευεν άκόμη μ' ένα όλόγυμνο σχεδόν κοριτσίστικο κορμί. 'Από τή ρηγμένα εκεί φορεσιά τής άναγνώριση τή σιλουέττα που είχα μιá στιγμή άντικρίσει προτήτερα.

Έφρυγα βιαστικά πίσω προς τή κατοικούμενη Τούρκικη συνοικία. Στο δρόμο λόγια μισά, παλαβιά, χόρεθαν στο νού και στα χείλια μου:

«Ένας μελλοθάνατος... μ' ένν σωμένο έρείπιον...» Έλεγα... «όρμησαν άκατάσχετα, άγωνιώντας πάνω από τούς τάφους, να δικαιονίσουν τή ζωή που τούς φεύγει...»

Άίδι. 26 Ιουνίου 1921.

ΜΙΑΤΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Λύγριζε τὸ κορμί σου στ' ἀτσλένια,
τ' ἀντρέξια μου τὰ μπράτσα, ὡς εἶχες γύρει,
λυμένη στὸ κρεβάτι. Ἀσημένια
κ' ἡ Σελήνη εἶχε σταθεῖ στὸ παραθύρι.
Τινάζονταν τὰ στήθια τὰ ὀπαλλένια.
Τὸν πέπλο ἡ Ἀγωνία εἶχε σύρει
καὶ τύλιξε τὸ σῶμά σου. Κ' ἡ ἔννοια
... τοῦ χαδιοῦ καὶ τοῦ φιλοῦ σοῦφερνε πύρη.
... Καὶ τώρα μᾶς ναρκώνει ἡ ἰσχνία...
Πῶς δουρκώσαν τὰ μάτια σου τὰ θεῖα!
Πεσιμένοι τοῦ νεοῦ μας ὄλοι οἱ στῦλοι.
Δὲ μᾶς γελάει Νεράδα ξελογιάστρα,
ο τῆς εὐτυχίας προσπιένοντας τὴν βύλη...
Ἦρθε ἡ νύχτ' ἡ καὶ ἄσβησε ὅλα τᾶστρα...

ΥΜΝΑΙΟΙ

Τῆς Μπατίνας

Τοῦ δέντρου τῆς Ζωῆς, γεφύμενος κλώνος
ἀπ' τῆ φοιτητὴν ἀνεμοζάλη.
Κι ἄνοιξε γιὰ σένοι τὴν ἀγκαλιή
ὁ ἱερός ὁ Πόνος.
Καὶ στ' ἀγνὴ τὸ μέτωπό σου τῶμαι
ξεχωριστὴ σοῦ φόρεσε ἀχνάδα.
Ψιλλὴ λαμπάδα
ἀνιάρτηξε ἡ ψυχὴ σου ἡ λευκοκόρα.
Σθησιμένα τῶν ὀνείρων ὅλα τ' ἄστρα!
Βούλλα πικρὴ σοῦ γράφτηκε στὰ χεῖλη.
Μά, μὲ τ' ἀρχοντικό σου τὸ κοντύλι,
τὸν πόνο μᾶς κερῆς, μάγισσα, πλάστρα...

Γ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ

ΠΛΑΪ ΣΤΟ ΣΗΚΟΥΑΝΑ

I

Ἐπερτε ἀργὰ τὸ σούρουπο μ' ἀνάγιο ἐντὶ σκοτάδι
σὺν ἀρεχνοῦφαντό
κι ἀπλοῦνε τὰ φερούργια του τὸ ἐξωτικό τὸ βραδί.
Γαλήνιφε τοῦ Παρισιοῦ τᾶπέραντο βουητό.

Ἐρέμβαζα στὸν γεφυροῦ τῆς Τοῦρνελάς μιὰν ἄκη,
κοιτώντας τὰ νερά,
τὰ πράσινα, πὺν πῆγανθῶν, ποῖος ἔξαιρε σὲ ποιά μάκη,
ἀντάμα μὲ τὶς σκέψεις μου, κυλώντας θλιβερά.

II

Βουβὰ κι' ἀργὰ διέβαινανε μὲσ' τὴν ὑγρὴ ἰσοχία
Τὰ νεράκι τὰ ἰσοκρά.
Μὲς στὰ βραδία του ἐκοίταξα μιὰν ἄλλη πολιτεία
κι ἀπ' τὸ γεφύρι κρέμουνταν ἐν' ἄλλο στὰ νερά.

Σ' ἔκσταση ὀνείρου ἀκνητοῦν τὰ πάντα κωρκοιμένα,
καὶ μόνον οἱ βραεῖς
μαοῦνες γλῶστρογγαν ὀκνὰ στὰ μαῦρα τὰ θλιμμένα
νερά διπλά στὶς πράσινα εἰς γλυτσερές ὀχτιές.

ΠΑΝΟΣ Ν. ΚΑΡΑΒΙΑΣ

ΓΕΛΩ; II.....

Πέρασε καιρὸς ἀπὸ τότε:
Θυμάσαι;
Πέρα κεῖ μακριά, κάτω ἀπ' τὸ ψηλότερο πείλο,
ζωογράφια.

Κι ἦρθες κοντά μου ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ
πανό μου.....

Καὶ δὲν ξαίρω πῶς ἔκανες νὰ μοῦ κρατήσεις τὸ
πινέλο, γιὰ νὰ μοῦ ψιθυρίσεις γλυκά:

«Ἄσπρα ἄσπρα, τὰ περισσότερια σου' θαρεῖς πῶς
θα πετάξουν..... Μοῦ μιλᾶνε στὴν ψυχὴ μου !.....
Ἴδνα, ἐλπίδα νὰ τὸ λές' τίλλο, χαρά!....

Γύρισαι, σὲ κοίταξα, γέλασα...

Σὲ λίγο, ἔνοιωσα νὰ μοῦ σκλαβώνεις τὴ σκέψη
μου.....

Ἄθελα σκεδὸ, σὰ νὰ σοῦδινα κατὶ ἀπ' τὴ ζωὴ
μου.... Γλυκὲς στιγμὲς χάριζε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, καὶ
εἴταν οἱ μόνες ποὺ αἰστανόμουνα πῶς ζοῦσα.

Ἀγαποῦσα τότε τὴ ζωὴ !... Τὴν εἴρισκα ὁμορφὴ
γλυκιά, γιὰτὶ εἶχα κοντά μου σένα, σένα, ποὺ γυρ-
μένος στὴν ἀγκαλιὰ μου, μοῦ σιγοτραγουδοῦσες
γλυκά, μιὰν ἀγάπη ἰδανικιά, μιὰν ἀγάπη αἰώνια!...

Καὶ μεθυσμένη ἀπὸ εὐτυχία, ἀπὸ χαρὰ...μ' ἔκα-
νες....νὰ γελῶ !....

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ πάλιωσε γιὰ σένα ἡ ἀ-
γάπη μας....

Κουρελιάστηκαν οἱ πόθοι μας !....

Πεθῦμησες μαζί μὲ τὴ καινούργια σου φορεσιά(!)
καινούργια ἀγκαλιὰ...

Πικραμένες στιγμὲς, γιομάτες φαρμάκια.

Σ' ἀντίκρυζα στὸ πλάι κείνης καὶ ἔνοιωθα τὰ
ἴδια λόγια νὰ ξεφεύγουν ἀπ' τὸ στόμα σου:

Τὰ λόγια ποὺ λάτρεψα!

Καὶ δὲ σὲ μίσησα!

Ἄλλὰ πονοῦσα, πονοῦσα βαθεῖα κι ὅμως ἐσί,
μ' ἔβλεπες νὰ.... γελῶ !! ; ; ;...

Πέρασε καιρὸς ἀπὸ τότε, πολὺς καιρὸς, καὶ ὅπο-
ταν σὲ βλέπω ἀκόμα κοντά μου, πάντα κοντά μου,
μὲ τῆς ψυχῆς μου τὰ μάτια τώρα... πάλι... Γελῶ ! ! !

ΦΩΦΩ Ε. ΒΙΘΥΝΟΥ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ**Η "ΝΕΝΑ", ΤΟΥ ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΠΕΡΟΣΟΝ**

Τὸ «Ἀθηναϊκὸ Βιβλιοπωλεῖο» ἔβγαλε, μεταφρα-
σμένη ἀριστοτεχνικὰ ἀπὸ τὴν δα Βιβλὴ Σκούρα, τὴ
Graziella τοῦ «Νουμά», τὴ «Νένα» τοῦ Ἐρνέστου
Περοςόν, ποὺ τὴ βράβειψε πέρσι ἡ Ἀκαδημία
Γκονκούρ. Ἀπὸ μιὰ κριτικὴ ποὺ δημοσιεύτηκε δὴ
καὶ λίγους μῆνες στὸ Παρίσι γιὰ τὸ συγγραφεῖ τῆς
«Νένας» παίρνουμε τὰκόλουθα: «Ἄγνωστος ὅλος
διόλου χτές, εἶναι σήμερα διάσημος. Ἡ ἐτυμολογία
τῆς Ἀκαδημίας Γκονκούρ τοῦδωσε τέτια ἐπιτυχία
ποὺ κανεῖς ἀπὸ τοὺς προκατόχους του δὲν τὴν εἶχε
γνωρίσει. Νάτονε μεμιάς στὸ πρῶτο ἐπίπεδο τῆς

φιλολογικῆς επικαιρότητας. Είναι γνωστή ἡ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ ἐπαρχιώτη δασκαλίου, πού γράφοντας, ἔτσι γιά ἑξάκασμα, ἀνάμεσα σέ δυό μαθήματα γραμματικῆς πού δίδασκε σ' ἐξαχρονίτικα παιδάκια, ἔβγαξε τὸ βιβλίον του μ' ἐξοδά του καὶ ἔχανε ὄλο τὸ κουράγιον του μπρὸς στίς δυσκολίες πού βρῖσκε γιά τὴ διάδοσή του, ὅσο πού ὁ Πασκόλ, ὁ συγγραφέας τῆς Βαλεντίνας, μὲ τίς συμβουλές του, τοῦ ξανάδωσε τὸ χαμένο κουράγιον του. Ἔτσι ξανάπιασε τὴν πέννα καὶ ἀρχίνησε νὰ γράφει τὴ «Νένα» του.

«Μὲ τὴ «Νένα», πού εἶναι ἡ ἱστορία μιᾶς ὑπερφύρας, πού ἀφοσιώθηκε ὁλόψυχα μὲ μιὰν ἀγρία καὶ ζουλιάρικη ἀγάπη στὰ μικρὰ παιδάκια ἐνὸς χωριοῦ, καὶ ποὶ διωγμένη ἀργότερα ἀπὸ τὴ δεύτερη γυναίκα τοῦ ἀφεντικοῦ της, ζητάει τὸ λυτρωμὸ της στὸ θάνατον, ὁ κ. Περούσον μᾶς ἔδωσε ἕνα ἀριστοῦργημα: Εἶναι τὸ τέλειον χωριάτικο ρομάντζο (roman rustique) χωρὶς χυδαιότητες, χωρὶς φορτικὸ καὶ ἀνυπόφορον λυρισμὸ, ἀνθρώπινο καὶ ἀληθινόν. Αὐτὴ ἡ ζωὴ τῆς Νένας εἶναι μιὰ ζωὴ, ἡ ἴδια ἡ ζωὴ: Καὶ ποῖός δὲ θὰ συγκινηθεῖ ἀπὸ τὸ γιομάτο πάθος αὐτὸ ρομάντζο;»

Τὴ «Νένα» τὴν ἔβγαλε ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Ρίου τοῦ Παρισίου, πού ἔβγαλε ἀργότερα καὶ τὰ «Ἄδεια τῶν σπιτιῶν» τοῦ ἴδιου συγγραφέα, πού πῆρε ἔτσι γλήγορα γλήγορα μὲ τὸ πρῶτον του ρομάντζο μιὰ ἀπὸ τίς καλύτερες θέσεις ἀνάμεσα στοὺς σύγχρονους Γάλλους λογογράφους.

Στὸ ἐρχόμενον φύλλον θὰ δημοσιεύσουμε τὸν πρόλογον τῆς Νένας γραμμένον ἀπὸ τὸν κ. Γκαστόν Σερό.

ΟΙ ΔΥΟ

Τὸ κῆμα στὴν ἀκρογιαλιά,
στὸν οὐρανὸν τ' ἀστέρια
κ' ἐμεῖς οἱ δυὸ στὴ σιγή
πινασμένοι ἀπὸ τὰ χέρια,
κ' οἱ καρδιές κρυφολοῦσαν
Τ' ἀκρογιαλιά τραγουδοῦσαν,
Καὶ ἀφιγνόντουσαν τὰ χέρια...

ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ

Στὸ περιβόλι τ' ἀνθισμένο
—χαρὰ Θεοῦ ἕνα καλοκαίρι—
ἀγέρι ὄνειροπλανημένο
λεικνὸ μὲ χάιδεψε ἕνα χέρι.
Καὶ τῶρα, κάθε καλοκαίρι,
στὸ περιβόλι σὰ διαβήνω
χάδια σκορπᾶει τὸ δροσέρι,
σὰν κάποιον χέρι μυρωμένο...

ΣΜΟΛΚΑ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀγαπητέ Νουμά,

Στὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ περιοδικοῦ «Μοῦσα» ἔχει δημοσιευτεῖ ἕνα ποίημα μὲ τίτλον «Ἀνάμη», ὑπογραμμένον μὲ τ' ὄνομά μου. Τὸ ποίημα αὐτὸ δὲν ἐδόθηκε ἀπὸ μένα στὴ σύνταξιν τοῦ περιοδικοῦ, καὶ φέρει κατὰ λάθος τ' ὄνομά μου.

Ἐγκάρδιον
Ἀλέτριος Παλαμῆς

Ο ΛΥΤΡΩΜΟΣ

Ἡ «Ἑλληνικὴ Σοσιαλιστικὴ Ἐνωσις» τῆς Νέας Ὑόρκης, ἔστειλε στὸν κ. Ταγκόπουλον τὸ ἀκόλουθον γράμμα :

Greek Socialist Union in America

(ΤΜΗΜΑ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ)

Νέα Ὑόρκη, Σεπτ. 22, 1921.

Ἀγαπητέ μας,

Τὸ τμήμα Νέας Ὑόρκης τῆς Ἑλληνικῆς Σοσιαλιστικῆς Ἐνώσεως, δίνει ἐφέτος—στὶς 14 τοῦ Νοέμβρου (ν.ή)— τὴ δεύτερη χοροσπερίδα του μὲ θεατρικὴ παράστασι, ὑπὲρ τῆς «Φωνῆς τοῦ Ἐργάτου» πού εἶναι τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐνώσεως μας. Ἡ Ἐχτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ τὴ Διοργανωτικὴ ἀποφασίσανε ν' ἀνεβάσουνε τὴ βραδιὰ αὐτὴ, τὸ τελευταῖον σοσιαλιστικὸν δράμμά σας «**Ὁ Λυτρωμὸς**» καὶ σᾶς παρακαλοῦμε θερμὰ νὰ μᾶς ἐπιτρέψετε τὴν ἀποσκηνῆς παράστασίν του.

Μὲ τὴν ἐλπίδα πὸς θὰ δεχθῆτε τὴν αἴτησίν μας καὶ θὰ μᾶς ἀπαντήσετε ἀμέσως, σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ σᾶς στέλνομε τοὺς Κομμουνιστικοὺς χαιρετισμοὺς μας.

Λοκοί σας,
Γιὰ τὴν Ἐχτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ
Γιάννης Θύμιος
Γραμματεὺς

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ

λογοτεχνικὴ περίοδος τοῦ «Νουμά», πού ἀρχινᾶει τὴν 1η τοῦ ἐρχόμενου Ὀκτώβρου, γράφονται ἀπὸ τώρα συντρομητές, ἀπὸ τοὺς κυρίους :

Στέφ. Πάργα, Ἀλεξάντρεια, (Περιοδικὸ «**Γράμματα**»).

Π. Παβλίδη, Θεσσαλονίκη, (ὁδὸς Θεαγένους Νάριση 38).

Βελ. Φρέση, Σύρα, (Ἀγγλικὸ Τηλεγραφεῖον).

Ἄντρεα Λοῖζο, Χίος.

Γάκην Οἰκονομάκη, Βόλος, (Ἐφημ. «Θεσσαλία»).

Μεν. Φραγκοῦδη, Λεμησὸς—Κύπρου (Ἐφημερίδα «Ἀλήθεια»).

Γ. Β. Βασιόπουλον, Τρίπολη.

Βύρωνα Σέρεση, Μιτυλήνη.

Ἀσημάκη Πανασέλη, Μιτυλήνη.

Κ. Καραβίδα καὶ Σία, Ἀεωφ. Βασιλεῖος Κωνσταντίνου, ἀριθ. 364.—Ἀδριανούπολις.

Ἀργότερα θὰ ὀρίσομε ἀνταποκριτὲς μας καὶ γιά τᾶλλα μέρη.

Ὅσοι γράφονται καὶ πληρώνουν τὴ συντρομῆ τους, θὰ παίρνουν ἀπὸ τοὺς ἀνταποκριτὲς μας ἐπόδειξιν πληρωμῆς, ὑπογραμμὴν ἀπὸ τὸ Διευθυντὴ τοῦ «Νουμά».

Ὅσοι φίλοι ἔχουν τὴν καλοσύνη νὰ δεχτοῦνε στᾶλλα μέρη τὴν ἀντιπροσωπεῖα τοῦ «Νουμά», παρακαλοῦμε νὰ μᾶς τὸ δηλώσουν.

Παρακαλοῦμε τοὺς κ. κ. ἀνταποκριτὲς μας νὰ μᾶς στείλουν ὅσο μποροῦνε γληγορότερα τὰ ὀνόματα κτλ. τῶν συντρομητῶν πού γράψανε γιὰ νὰ τοὺς στείλομε τὸ ἐρχόμενον φύλλον.



ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Γράφετε σύντομα και καθαρογραμμένα γράμματα.

κ. Δλ. Διδ. Όμορφα γράφεις μὰ μὴ βιάζεσαι νὰ δημοσιεύεις. Στείλε μας κι ἄλλα πού εἴμαστε βέβαιοι πὸς θάναυ καλύτερα ἀπὸ τὸ σημερινό.— κ. Γ. Βοΐβ. Πρόσεχε περισσότερο τὰ μέτρα.— κ. Αντ. Γιαλ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα. Γιὰ τὴν περίφημη αὐτὴ «ὑπόθεση» εἴμαστε περισσότερο θλιμμένοι πρὸς ἀναγκησιμῆνοι.— κ. Βαν. Τσεγ. Όμορφο τὸ γράμμα σου μὰ γι' αὐτὸ πὸν μᾶς ρωτᾷς εἶναι τόσα και τόσα γραμμένα πού και περίληψή τους νὰ σοῦ κάνουμε θὰ θέλαμε μὰ δεσμίδα χαρτί. Καλογραμμένα τὰ «Δάκρια» και περιμένουμε τίποτα ἄλλο πὸ καλό.— κ. Παν. Κ. Χρειάζονται περισσότερο διάλεγμα.— κ. Αρ. Κ. Ταμ. Ό στίχος σου χρειάζεται περισσότερο δούλεμα. Στείλε μας ἄλλα.— κ. Δ. Ντ. Καλούτσικο τὸ δεύτερο «Στὸ πέρασμα τῆς Κοινωνίας». — κ. Ματθ. Παπαθ. Καλὴ ἡ πρώτη στροφή και θὰ δημοσιευτεί.— κ. Γ. Β. Ἡ «φιλολογικότητα» σημαίνει τὴ... φιλολογικότητα. Τί πλατύτερη ἐξήγηση μᾶς ζητᾷς νὰ σοῦ δώσουμε; — κ. Ἐχτ. Οικ. Ἡ «Καμπάνα» σου εἶναι δυστυχῶς ραγιαμένη και δὲ χτυπάει καλὰ.— κ. Ἀγγ. Φαίδ. Ἀπ' ὄλο τὸ ποιήμα σου μᾶς ἔκανε ἐντύπωση μονάχα τὸ ἄλγεινὸ κακομεταχείρισμα τοῦ τελικοῦ ν.— κ. Α. Π. Ἀδύνατο νὰ σοῦ κρίνουμε «φαρδιά πλατιά» τὸ τραγοῦδι σου. Ἡ λέξη «ἄτεγνο» εἶναι ἡ πὸς φαρδιά μας κρίση.— κ. Π. Ἀβε. Μᾶς «παραγαγάλισες», ἀδερφέ! Στείλε' μας κανένα ἄλλο, πὸς φρέσκο τώρα.— κ. Α. Ζωρ. Ἡ ἰδέα καλὴ μὰ ὄχι τόσο καλογραμμένο. Ξαναγράψ' το.— κ. Ν. Λαχ. Κακογραμμένο.— κ. Γ. Ἀνρ. Ἐχεις στίχους καλοὺς μὰ τὸ σύνολο ἀποτυχημένο. Νὰ προσέχεις και τὶς χασμωδίες Α.χ. «τὰ ἄνδια» εἶναι φορητὴ χασμωδία.— κ. Γ. Ἀγγ. Πολὺ πρωτότυπο αὐτὸ τὸ «μου ντὸ κεφάλι»!! Τᾶλλα κοινότητα, μερικὰ μάλιστα και πεζότατα.— κ. Π. Παβλ. Οἱ κοινωνικοὶ, καθὼς και οἱ ποιητικοὶ χαλῆδες τίποτ' ἄλλο δὲ βλέπουν ἀπὸ τὸν κίντυνο τοῦ πορτοφολιοῦ τους... γιὰ τὴν Ἰδέα.— κ. Γ. Καρπ. Λάφμε.



Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

Β' ΕΚΔΟΣΗ

(Με ανέκδοτα σκίτσα τῆς φυλακῆς)

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΑΘΗΝΑΓΓΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

3-ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

2.50 ΔΡΑΧΜΕΣ 2.50



ΕΣΠΑΝΟΙ

Ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανικοὺς και ἄλλους ἐμίονες, ὅσοι ἐστάλησαν εἰς τὸν Ναύαρχον Κουντουριώτην, ἐπληρώθησαν ἕως σήμερον τὰ ἀκόλουθα ποσά:

5,000 δραχμαὶ	ὑπὲρ Βρεφοκομειακοῦ Σταθμοῦ, Ἀθῆναι
17,999	ὑπὲρ διαφόρων πολεμοπαθῶν Ἀθηνῶν και Ἐπαρχιῶν.
122,685	ἐκ προηγουμένων καταλόγων.

145,684 δραχμαὶ σύνολον μέχρι σήμερον.

Διαχειριστῆς: Ἀλέξ. Πάλλης

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΓΓΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ
ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ

Στὴ Σύρα. Βιβλιοπωλεῖον Γεώρ.

Σταθοπούλου (Πρακτ. Ἐφημερίδων). Γίνονται και εὐκολίες στὴν πληρωμὴ μὲ βδομαδιατικὲς δόσεις.

Στὴ Σμύρνη: Βιβλιοπωλεῖον Α.

Ι. Στυλιανοπούλου (Δίοδος Εὐαγγελικῆς Σχολῆς ἀριθ. 24).

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ
Χαλεπῆ 34

εἶναι ὁ ἀνταποκριτῆς τοῦ «Ἀθηναϊκοῦ Βιβλιοπωλεῖου» στὴ Σμύρνη.

Ὅστε οἱ Συνδρομητῆς τοῦ Νουμά και οἱ πελάτες τοῦ Βιβλιοπωλεῖου μποροῦν ν' ἀπευθύνωνται σ' αὐτὸν γιὰ κάθε παραγγελία και πληροφορία.

ΒΓΗΚΕ:

ΤΟΥ ΓΚΑΤΕ

MINION

Β' ΕΚΔΟΣΗ

ΑΘΗΝΑΓΓΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

ΓΑΝΙΑΡΗ & ΣΙΑ

3 ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

ΔΡΧ. 2